

Европейска
комисия

Взаимодействие между компонентите на схемите за безвъзмездни средства и заеми от механизма за отпускане на заеми в публичния сектор в рамките на Механизма за справедлив преход

Европейска
изпълнителна
агенция за климата,
инфраструктурата
и околната среда

Механизмът за отпускане на заеми в публичния сектор (PSLF) е третият стълб на Механизма за справедлив преход (МСП) — ключов инструмент на Плана за инвестиции във връзка с Европейския зелен пакт, за да се гарантира, че всички хора и региони са включени в прехода към неутрална по отношение на климата икономика.

Механизъм за справедлив преход

за подкрепа и финансиране на регионите, които са най-силно изложени на трудности вследствие на прехода във всички държави членки

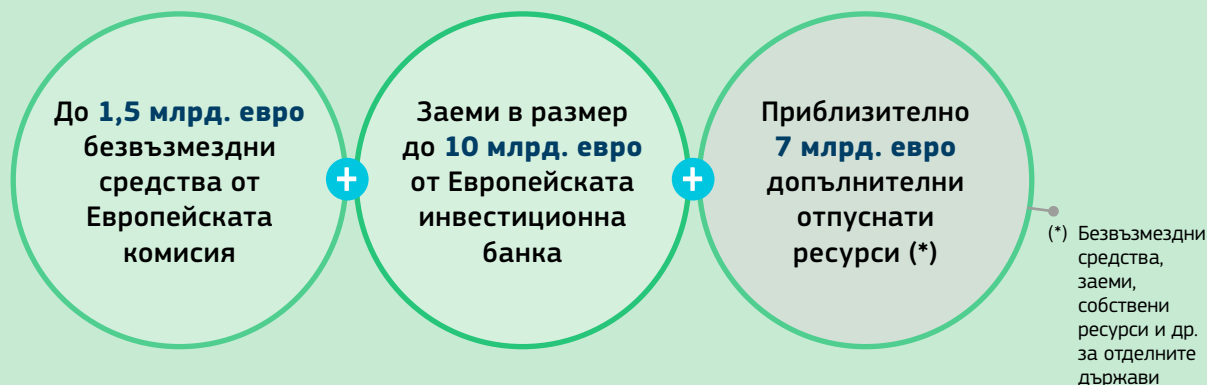

МСП включва рамка за управление, съсредоточена върху териториалните планове за справедлив преход

Механизмът за отпускане на заеми в публичния сектор е инструмент за смесено финансиране, който съчетава безвъзмездни средства от Европейската комисия (до 1,5 млрд. евро) и заеми от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) (до 10 млрд. евро). Комбинираната помощ има за цел отпускане на допълнителни инвестиции за органите в публичния сектор в най-засегнатите региони в Европа, за да се отговори на нуждите им от развитие в прехода към неутрална от гледна точка на климата икономика. Съчетаването на заема от ЕИБ и безвъзмездните средства от Европейската комисия ще улесни финансирането на проекти, които не генерират достатъчно източници на приходи, за да покрият инвестиционните си разходи.

Най-засегнатите региони са идентифицирани в териториалните планове за справедлив преход (ТПСП). Тези планове се разработват от всяка държава членка и в тях се определят трудностите във всяка област, засегната от справедливия преход, както и нуждите и целите за развитие, които трябва да бъдат постигнати до 2030 г. Проектите по линия на механизма за отпускане на заеми в публичния сектор трябва да са в регионите, определени като силно засегнати от прехода към целите на Европейския съюз в областта на климата в приетите ТПСП, или да са от полза за тях. За повече информация вж. картата на [Платформата за справедлив преход](#) или [списъка на ТПСП](#) на уебсайта на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда (CINEA).

Заемът в публичния сектор е механизъм за смесено финансиране за усвояване на 18,5 млрд. евро публични инвестиции

Безвъзмездни средства

Европейската комисия ще отпусне безвъзмездни средства на избраните кандидати. Размерът на безвъзмездните средства се определя като процент от заема: 15 % или 25 %, ако проектът се намира в по-слабо развит регион.

За да кандидатстват за отпускане на безвъзмездни средства по механизма за отпускане на заеми в публичния сектор, заявителите следва да представят предложение по една от двете теми на откритата покана за представяне на предложения:

JTM-2022-2025-PSLF-САМОСТОЯТЕЛНИ ПРОЕКТИ

за самостоятелни проекти, свързани със заем от ЕИБ или от някой от нейните финансови посредници

JTM-2022-2025-PSLF-РАМКОВИ ЗАЕМИ

за набор от проекти, свързани с рамков заем от ЕИБ (стандартен или координиран)

Повече информация относно поканата за представяне на предложения може да се намери на портала за финансиране и обществени поръчки (Европейска комисия > Портал за финансиране и обществени поръчки) и уебсайта на CINEA.

Заем

Кандидатите трябва също така да получат заем от ЕИБ или от някой от нейните финансови посредници. Исканията за отпускане на заеми могат да се подават по всяко време. Заемите, поискани от ЕИБ, следва да бъдат най-малко 12,5 млн. евро (с изключение на заеми, предоставени от финансови посредници).

Заемът от ЕИБ (12,5 млн. евро) обикновено покрива 50 % от общите разходи по проекта, които следователно следва да бъдат най-малко 25 млн. евро. ЕИБ може да реши да приложи по-висок процент на финансиране (над 50 %) за проекти в по-слабо развитите региони в преход.

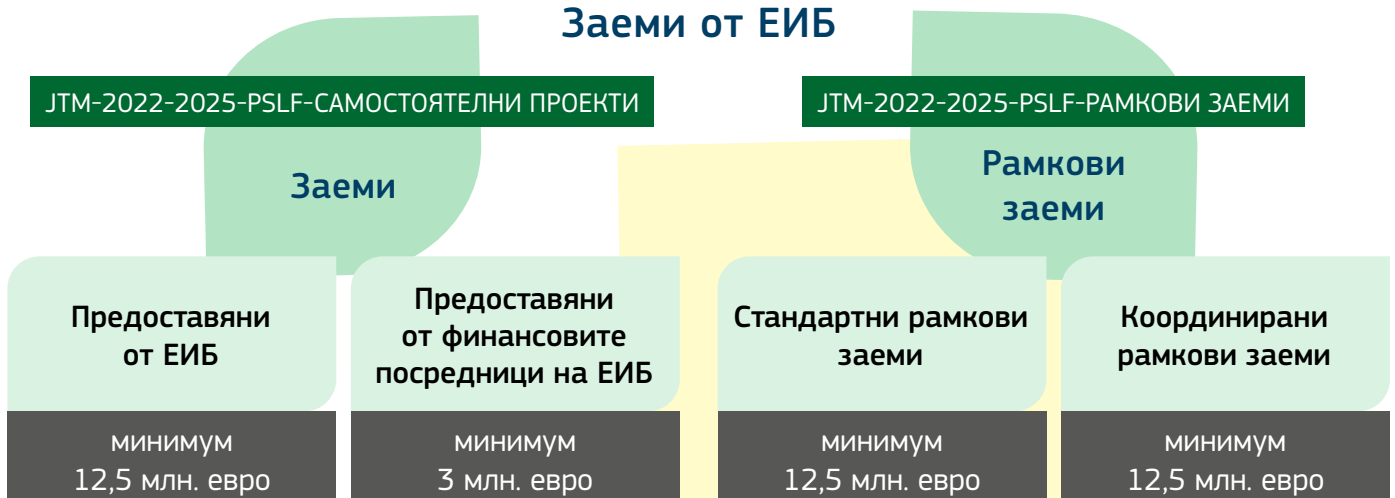
Съществуват няколко вида финансиране от ЕИБ, които могат да се комбинират с безвъзмездни средства по механизма за отпускане на заеми от публичния сектор.

- ▶ **Заеми** за финансиране на единичен инвестиционен проект.
  - Заеми, предоставени от ЕИБ (пряк заем в размер на най-малко 12,5 млн. евро).
  - Заеми, предоставени от финансов посредник на ЕИБ (заем чрез посредник в размер на най-малко 3 млн. евро). ЕИБ и финансовият посредник трябва да са подписали договор за заем чрез посредник. Предложенията за отпускане на безвъзмездни средства трябва да се подават от крайния бенефициер на заема чрез посредник, тъй като финансовият посредник не може да кандидатства пряко за отпускане на безвъзмездни средства по механизма.
- ▶ **Рамкови заеми** за финансиране на многогодишни инвестиционни програми, състоящи се от няколко по-малки проекта в един и същ или в различни сектори, които не са (напълно) определени към момента на подаване на заявлението. Рамковите заеми трябва да бъдат предоставяни пряко от ЕИБ (не от финансов посредник) и могат да бъдат два вида.
  - **Стандартни рамкови заеми** – когато кандидатът за безвъзмездни средства е единственият бенефициер на набор от проекти.
  - **Координирани рамкови заеми** – когато кандидатът за безвъзмездни средства действа като координатор⁽¹⁾ на набор от проекти от името на други бенефициери и прехвърля финансова подкрепа на трети страни.

Общият размер на искания размер на рамковия заем следва да бъде над 12,5 млн. евро, но размерът на инвестиционните разходи за отделните проекти, обхванати от рамков заем, може да варира.

⁽¹⁾ Допустимите координатори включват държавни органи (например министерства и държавни агенции), както и национални и регионални насърчителни банки и институции с мисия за предоставяне на обществена услуга.

Заеми от ЕИБ

ЕИБ предлага повече информация за различните видове заеми на своя [уебсайт](#).

Оценка на Европейската комисия и ЕИБ

Всички представени предложения ще бъдат подложени на подробна оценка от Европейската комисия и ЕИБ.

Оценка на Комисията

- ▶ До 15 дни от подаването на предложението за отпускане на безвъзмездни средства Комисията ще оцени предложенията спрямо изискванията за допустимост и приемливост.
- ▶ До 3 месеца след подаването Комисията ще направи оценка на предложенията въз основа на критериите за подбор, отстраняване, отпускане и приоритизиране.
- ▶ Комисията ще сподели с ЕИБ списъка с избраните предложения (които ще получат безвъзмездни средства само ако получат заем от ЕИБ).
- ▶ Тези предложения ще бъдат поканени за подготвяне на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства.

Оценка на ЕИБ

- ▶ ЕИБ оценява предложенията, избрани от Комисията, и я информира за проектите, които са одобрени (или не са одобрени) за финансиране от ЕИБ, най-късно до 18 месеца след подаване на поканата за представяне на предложения.
- ▶ След като приключи оценката на ЕИБ, Комисията ще подготви и финализира споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства на успешните предложения.

Отпускане на безвъзмездни средства и отпускане на заеми

- ▶ Безвъзмездните средства се отпускат, при условие че споразумението за финансиране с ЕИБ влезе в сила.

Рамковите заеми следва да бъдат в напреднал етап на обсъждане с ЕИБ, преди да се представи предложение на Европейската комисия. За други преки заеми, отпуснати от ЕИБ, се препоръчва също така да се осъществи контакт с ЕИБ на ранен етап, преди да се подаде заявление за отпускане на безвъзмездни средства.

Обикновено финансиран от ЕИБ проект преминава през седем основни етапа: предложение, оценка, одобрение, подписване, изплащане, мониторинг и докладване, както и погасяване.

Стъпка 1
Предложение

Стъпка 2
Оценка

Стъпка 3
Одобрение

Стъпка 4
Подписване

Стъпка 5
Изплащане

Стъпка 6
Мониторинг
и докладване

Стъпка 7
Погасяване

Консултативна помощ

Кандидатите могат също да се възползват от консултативна помощ, достъпна по линия на механизма за заеми в публичния сектор, чрез [Консултантския център InvestEU](#) или „Работа за справедлив преход“ ([eib.org](#)), за подготовката, разработването и изпълнението на допустими проекти и изграждането на капацитет на бенефициерите. Консултативната подкрепа може да бъде получена например за:

- ▶ разработване на механизми за подготовка на проекти, включително скрининг и определяне на приоритети на проектите;
- ▶ финансово структуриране и моделиране;
- ▶ проучване на възможността за осъществяване;
- ▶ подкрепа при изпълнението.

Консултативната подкрепа се предоставя преди подаване на предложението и след това. Когато използват [централния входен пункт](#), от заявителите се изисква да посочат, че искат консултативна подкрепа в рамките на механизма за отпускане на заеми в публичния сектор.

До 35 млн. евро са на разположение за консултативна подкрепа, като в това число са включени 10 млн. евро за изграждане на капацитета за изпълнение на бенефициерите, особено в по-слабо развитите региони.

Полезна информация и връзки

- ▶ За да научите повече за механизма за справедлив преход, посетете платформата за справедлив преход ([Европейска комисия > Регионална политика > Финансиране > Фонд за справедлив преход > Платформа за справедлив преход](#)). На тази страница ще намерите и информация за важни събития, новини и възможности за финансиране.
- ▶ За да научите повече за финансирането от CINEA и PSLF, посетете уебсайта на CINEA ([Европейска комисия > CINEA > Механизъм за справедлив преход](#)).
- ▶ За да научите как ЕИБ подкрепя справедливия преход, отидете на [ЕИБ > Проекти > Сектори > Регионално развитие > Справедлив преход](#).
- ▶ За информация относно правилата, политиките и процедурите на ЕИБ за отпускане на заеми посетете [ЕИБ > Продукти](#).
- ▶ За да се свържете с консултантските услуги, налични в рамките на механизма, изпратете електронно писмо на адрес eib-advisory@eib.org.

Европейска изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда

Европейска комисия
1049 Brussels,
BELGIUM

Тел. +32 22995252

 <https://cinea.ec.europa.eu>

 cinea@ec.europa.eu

 [@cinea_eu](https://twitter.com/cinea_eu)

 [CINEA — Европейска изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда](#)

 [Изпълнителна агенция на CINEA](#)

Служба за публикации на
Европейския съюз, 2023 г.

© Европейски съюз, 2023 г.

Print ISBN 978-92-95231-28-3
doi:10.2926/203062
HZ-04-23-072-BG-C

PDF ISBN 978-92-95225-69-5
doi:10.2926/60961
HZ-04-23-072-BG-N

Политиката по отношение на повторната употреба на документи на Европейската комисия е уредена с Решение 2011/833/ЕС на Комисията от 12 декември 2011 г. относно повторната употреба на документи на Комисията (ОВ L 330, 14.12.2011 г., стр. 39).

Освен ако не е отбелязано друго, повторната употреба на настоящия документ е разрешена съгласно лиценз Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Това означава, че повторната употреба се позволява, при условие че надлежно се посочи източникът и се укажат евентуалните промени.
Изображения: © Adobe Stock

Служба за публикации
на Европейския съюз